

AHMED BİN YAHYÂ ET-TÜSTERÎ

Büyük hadîs âlimlerinden. Hâfız, ismi, Ahmed bin Yahyâ bin Züheyr olup, künyesi Ebû Ca'fer'dir. Dinde huccet olan zâtlardan birisi olan Ahmed bin Yahyâ, dünyâya kıymet vermeyen, haramlardan son derece sakınan bir zât idi. 230 (m. 310) yılında Tüster'de (Hazreti Ömer zamanında feth edilen (İran'ın batısında bir şehirde) doğdu. Hadîs-i şerîf toplamak için çok dolaştı ve 310 (m. 922)'de vefât etti.

Ahmed bin Yahyâ Ebû Kureyb, Muhammed bin Harb en-Nesâî, Hüseyin bin Ebû Zeyd ed-Dabbâğ, Muhammed bin Ammâr er-Râzî, Amr bin Îsâ ed-Dab'i ve onların zamanındaki pekçok âlimden hadîs-i şerîf öğrendi. Hadîs-i şerîf öğrenmek için diyar diyar dolaştı. Hadîs ilminde hafızlık derecesine ulaştı. Yüzbin hadîs-i şerîfi sened ve râvileriyle ezbere bildirdi.

Ebû Hatim bin Hibbân, Ebû İshâk bin Hamze, Ebû Kâsım-et-Taberânî, Ebû Bekr el-Muhrî ve pek çok âlim de Ahmed bin Yahyâ’dan hadîs-i şerîf rivâyet ettiler.

Halife Ebû Abdullah İbni Münde: “Dünyâda Ebû İshâk bin Hamze’den daha hafız bir kimse görmedim” dedi. Hamze bunu işitince, “Dünyâda Ebû Ca’fer Ahmed bin Yahyâ Tüsterî’den daha hafız bir kimse görmedim” dedi. Ebû Ca’fer Tüsterî de “Ebû Zür’a’dan daha hafız bir kimse görmedim” dedi. Ebû Zür’a da “Dünyâda Ebû Bekr bin Ebî Şeybe’den daha hafız bir kimse görmedim” buyurdu. Büyük âlim olan zâtlar kendilerine ilimlerinden birşey söylenildiği zaman kendilerini aşağı bilir, hemen başka bir zâtın, ilimdeki üstünlüğünü beyân ederlerdi. O büyük âlimler, son derece tevâzu sahibi idiler.

İbn-i Mukrî ise “Hadîs âlimlerinin baştâcı Ahmed bin Yahyâ, şu hadîs-i şerîfi rivâyet etti” diye bahsederdi.

Ahmed bin Yahyâ Tüsterî, Muhammed bin Abdullah bin Ubeyd, Ebû Âsım, Süfyân, Na’îm bin Ebî Hind, Ebî Müshîr, Hüzeyfetübn-il Yemân’dan (radiyallahü anh) rivâyet etti. Peygamberimiz (aleyhisselâm): “Kim sağlığında (ölmeden önce) Allah rızâsı için bir gün oruç tutarsa Cennete girer. Kim Lâ ilahe illallah derse Cennete girer. Kim ölmeden önce Allah rızâsı için bir fakîre yemek yedirse Cennete girer” buyurdu.

Hadîs-i şerîf ilmine âit hadîslerin illetlerini anlatan bir kitap yazmıştır.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 757

2) Mu’cem-ül-müellifîn cild-2, sh. 203